

Hová folyik el a legtöbb víz?

Románia majdnem teljes területe magas vagy közepesen magas felszín alatti vízkészlettel rendelkezik, kivéve a Kárpátok nyomvonalát, illetve azon részt, amely a Fekete-tenger térségéhez közelít. Magyarország teljes területére magas vagy nagyon magas mutató jellemző, ami az édesvízkészletet jelenti. Az Európai Gazdasági Térség (EEA) külön vízkitermelési indexszel jelöli az egyes országok vízhasználatának fokozatait. A gazdasági szempontból fejlettebb országok vízkitermelése és vízhasználata jóval nagyobb arányaiban, mint a gyengébb gazdasággal rendelkező országok. Ennek alapján Európában átlagosan gazdasági tevékenységre 243.000 köbhektométer vizet használnak fel, ebből a becslések alapján csak 140.000 köbhektométer víz kerül vissza a környezetbe, olyan szennyezéseket tartalmazva, amelyek miatt emberi fogyasztásra alkalmatlanok.

Az indexet tekintve Németország és Lengyelország rendelkezik a legnagyobb kitermelési rátával, míg Magyarország, Románia vagy akár Horvátország mérsékelt mutatókkal rendelkeznek. Továbbá a tájékoztatók alapján a legtöbb vizet a mezőgazdaságban használják fel, leginkább öntözőberendezéseken keresztül, az éves európai vízfelhasználát közel 40 %-át. Ez a szám az előrejelzések alapján egyenesen arányosan növekedni fog a mezőgazdasági területek kiterjesztésével, amelyek alapvető okát a mindinkább megnövekedett fogyasztói igények teszik ki. A második „vízfogyasztó” szektor az energia-termelés, ahol hűtési célokra alkalmazzák a vizet különböző erőművek működtetésénél. Átlagosan számolva az éves vízfelhasználás közel 28 %-át teszi ki. Mindezt követően a bányászat, feldolgozóipar áll a vízfelhasználás harmadik helyén. Ami a háztartásokat illeti, átlagosan 144 liter/fő/nap vízfelhasználattal számolnak a statisztikák.

Együttműködni kellene

Az európai uniós törekvések a vízkészletek vízminőségére és mennyiségére vonatkozó fenntarthatósági, gazdasági irányelveket, javaslatokat

Bár beruházások voltak, az ország messze nem teljesítette a vállalt kötelezettségeit

FOTÓ: GÁBOS ALBIN

dolgoztak ki. Ilyen a vízminőség javítására irányuló Víz Keretirányelv, a Települési Szennyvíz Kezeléséről szóló Irányelv és az Ivóvíz Irányelv. Főként az ivóvíz minőségének javítását, megőrzését szorgalmazzák, valamint ennek érdekében a mezőgazdaságban használt (műtrágya) foszfor és nitrogénmennyiségek csökkentését rendelik el.

Románia 2007-es évi EU-csatlakozásának egyik alapfeltétele a felszíni és felszín alatti vizek felhasználhatóságának európai uniós elveknek megfelelő kihasználtsága és felhasználása volt. Az irányelvekben meghatározottak alapján a felzárkóztatás a tervezetthez jóval alacsonyabban teljesített. A lakosság számára biztosítani kellett volna az ivó- és a háztartási vízhasználat alapfeltételeit, megőrizve a vízminőség magas színvonalát. Biztosítani és kiépíteni azt az infrastruktúrát, amely ezt lehetővé teszi. Románia három fő kötelezettséget vállalt: a (használt) vízszennyezés csökkentése, az ivóvízminőség monitorizálása és minőségének biztosítása.

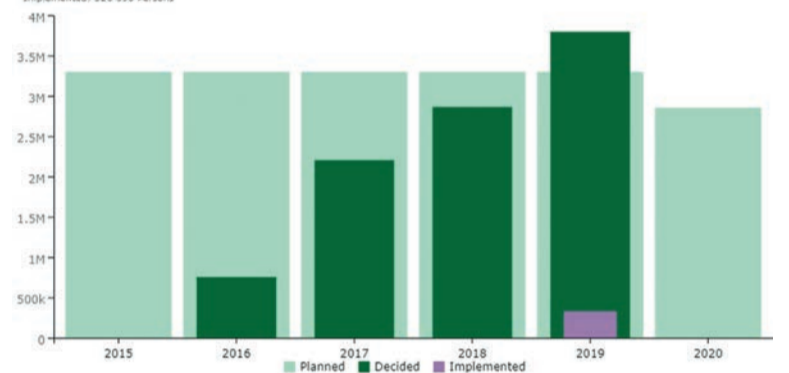
Az EU-s Integrált regionális támogatási program alpból 2017-ben

Románia a számára becsült támogatásból (6.60.000.000 euró) csak annak 8%-át tudta felhasználni, 524.759.067 eurót.

Elsődlegesen az EU-s vízkeretirányelvei alapján az egyes tagállamok és nem tagállamok is összehangolt gazdaságpolitikai együttműködésekkel kell végrehajtásnak a vízkészlet fenntarthatóságára és ésszerű kihasználtságára törekedve. A 2019-es EU-s jelentés alapján Románia 100 %-ban a Duna hidrológiai medence vízkészlet földrajzi zónájában található. Összességében tekintve, ez a Duna teljes vízgyűjtő területének a 29 %-át teszi ki. A román részen levő vízkészlet továbbá 11 hidrológiai alegységből áll, amelyek főként különböző folyóvizek területét jelentik országos és nemzetközi viszonylatban.

Románia hasonlóan a többi EU-s tagállamhoz, a 2014–2020-as időszakra (is) az ország területén levő vízkészlet fenntartható társadalmi-gazdasági felhasználására különböző támogatásokat hívhatott le, a megpályázott támogatások előzetesen leadott tervezetek alapján történnek. A vízminőség javítására

ESIF 2014-2020: Romania ENV: Improved water supply Implementation Progress
Planned: 3 200 000 Persons
Decided: 3 797 711 Persons
Implemented: 326 090 Persons

Refresh Date: 08/06/2021

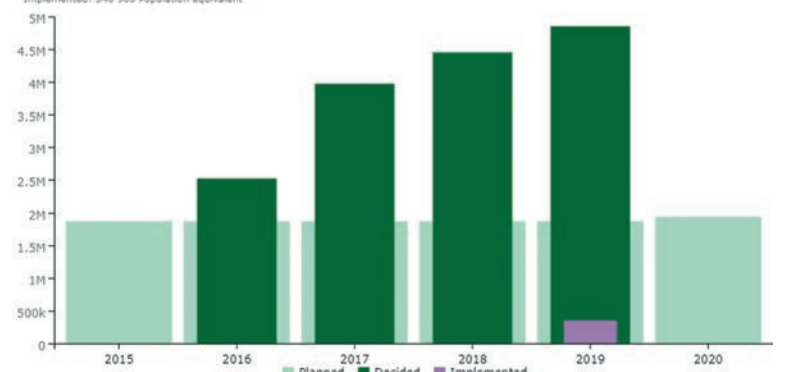
Vízellátás megvalósulásának (hatékonyság) végrehajtása

egyébként legutóbb 222 millió euró támogatást kapott Románia, annak érdekében, hogy az ivóvíz készletének minőségét növelje, illetve – az EU honlapján közzétett sajtóközlemény alapján – az ivóvíz csatorna-rendszerét, infrastruktúráját, 57 %-ról 99,6 %-ra növelje, 52 gazdaságban, mindez Ilfov megye ivóvízhálózatának és szennyvíz infrastruktúra modernizálása érdekében. Az ország a Strukturális és Kohéziós EU-s támogatási alpból részesedhetett. Arra azonban Románia vagy bármely más tagország nincs kötelezve, hogy az ivóvíz infrastruktúráját a forrástól a háztartásig, azaz a csapig elvigye. Az viszont kötelezettségként van megfogalmazva, hogy a lakosság számára szükséges vizet biztosítani a tiszta ivóvízrendszereket

és vízügyi szempontból a megfelelő öntözőrendszereket is.

A 2014–2020-as időszakban 3 millió 300 ezer személy vízhálózatra való csatlakoztatása volt a kitűzött cél, ezt követően 3 millió 797.711 személyre meghatározott döntés következtében került a támogatás igénylése, ám az eredmény azt mutatja, hogy ez mindössze 326.090 személy számára valósult meg. Románia hasonlóan gyenge teljesítményt ért el a szennyvíz kezelésének területén is. Érdekesképpen, a belvízi közlekedésre vonatkozóan 30 km-es utazható szakasz kialakítására is pályázott Románia, ebből 27 kilométeres szakasz megvalósítására kötelezte el magát a Kohéziós Alapok lehívásából, ám 2015 és 2020 között ezt sem tudta teljesíteni.

ESIF 2014-2020: Romania ENV: Waste water treatment Implementation Progress
Planned: 1 870 000 Population equivalent
Decided: 4 853 137 Population equivalent
Implemented: 346 900 Population equivalent

Refresh Date: 08/06/2021

Szennyvíz kezelésére irányuló támogatások lehívásának mértéke

Tisztának kell lennie a vízünknek

FOTÓ: BARABÁS ÁKOS

